

arkki

Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnan liite

Maailmanpolitiikan muutokset
haastavat kansainvälistä ja
kansallista turvallisuutta

Liitteen sivu 4

**Seurakunta
mukana**
elämän kaikissa
vaiheissa

Liitteen sivu 2

**Ympäristö-
ystävällinen**
kerhoarki

Liitteen sivu 3

Seurakunta mukana elämän kaikissa vaiheissa

Seurakunnan työ on monimuotoista ja elämänmakuista – mukana arjessa ja juhlassa, ilossa ja surussa. Seurakunnan työntekijät kohtaavat vuosittain satoja ihmisiä eri elämäntilanteissa, tarjoten tukea, rohkaisua ja toivoa.

TEKSTI: Arja Huuskonen, tuomiorovasti KUVAT: Marjukka Lehtomäki

Diakoniatyö – apua ja kuuntelua silloin, kun elämä haastaa

Diakoniatyö on seurakunnan auttamistyötä, joka keskittyy erityisesti heikommassa asemassa olevien tukemiseen. Diakoniatyöntekijä kohtaa ihmisen kokonaisvaltaisesti – kuunnellen, rinnalla kulkien ja konkreettista apua tarjoten. Taloudelliset vaikeudet, yksinäisyys tai kriisit elämässä voivat johdattaa ihmisen diakoniatyön piiriin, jossa apu on aina lähellä ja ihmisläheistä.

Varhaiskasvatus tukee perheitä arjessa

Seurakunnan varhaiskasvatus tekee työtä pienten lasten ja heidän perheidensä kanssa. Lapsiperheille tarjotaan muun muassa leikkivää toimintaa, muskareita, päiväkerhoja, ekavauvarhyimiä ja lasten hoitoa. Näissä kohtaamisissa rakennetaan yhteyttä, jaetaan arkea ja kylvetään rakkautta sekä luottamusta Jumalaan jo pienestä pitäen.

Nuorisotyö ja rippikoulutyö – kasvua ja kysymyksiä

Alakoulukäisille on tarjolla monipuolista harrastustoimintaa, leirejä, retkiä ja tapahtumia. Nuorisotyössä kohdataan nuoret heidän omassa maailmassaan – iloineen, kipuineen ja suurine kysymyksineen. Rippikoulu on monelle tärkeä etappi, jossa nuori saa pysähtyä pohtimaan elämää ja uskoa. Leirien ja tapaamisten kautta syntyy ystävyyskäs ja vahva yhteys seurakuntaan. Rippikoulun jälkeen nuoret voivat jatkaa ohjaajatoiminnassa tai osallistua muuhun nuorisotyöhön.

Oppilaitospastori mukana opiskelijan arjessa ja kansainvälisessä työssä kulttuurien yli siltoja rakentaen

Oppilaitospastori työskentelee toisen asteen oppilaitoksissa ja korkeakouluissa, kohdaten nuoria ja nuoria aikuisia opiskelun keskellä. Elämäntilanteet voivat vaihdella yksinäisyydestä paineisiin tai identiteetin kysymyksiin. Oppilaitospastori tarjoaa kuuntelevan korvan, sielunhoidollista kes-

kustelua sekä tilaisuuksia hiljentymiseen ja hengelliseen kasvuun. Kansainvälinen työ tuo yhteen eri kieli- ja kulttuuritaustaisia ihmisiä. Seurakunta on paikka, jossa saa kuulua joukkoon, kokea hyväksyntää ja löytää yhteyden toisiin. English Service, ja arjen kohtaamiset auttavat rakentamaan siltoja, luomaan yhteisöllisyyttä – kielestä, kansallisuudesta tai taustasta riippumatta.

Sairaalasielunhoito – tukea sairastuneille ja läheisille

Sairaalapapit ovat läsnä hetkissä, jolloin elämä pysähtyy – sairauden, kivun tai menetyksen kohdatessa. Sairaalasielunhoito tarjoaa ihmiselle mahdollisuuden puhua, rukoilla tai vain olla – ilman kiirettä. Myös omaiset saavat tukea ja lohdutusta vaikeissa tilanteissa. Pienellä sanalla, hiljaisella hetkellä tai yhteisellä rukouksella voi olla suuri merkitys.

Perheneuvoja auttaa ihmissuhteiden solmuissa

Elämään kuuluu vaiheita, jolloin parisuhde tai perhetilanne kaipaava ulkopuolista tukea. Perheasiainneuvottelukeskusten perheneuvoja auttaa kuuntelemalla, keskustelemalla ja etsimällä yhdessä ratkaisuja esimerkiksi vuorovaikutuksen haasteisiin, kriiseihin tai eron käsittelyyn. Työ on luottamuksellista ja matalankynnyksen tukea pareille, jotka haluavat vahvistaa ihmissuhteitaan.

Lähetystyö vie hyvää sanomaa maailmalle

Seurakunta kantaa vastuuta myös maailmanlaajasti tukemalla lähetystyötä. Lähetys vie evankeliumin sanomaa eri puolille maailmaa, mutta samalla se tarkoittaa koulutuksen, terveydenhuollon ja ihmisarvon edistämistä siellä, missä avun tarve on suurin. Lähetysiltojen ja tapahtumien kautta myös seurakuntalaiset pääsevät mukaan tähän yhteiseen työhön.

Musiikki yhdistää ja koskettaa

Musiikki on olennainen osa seurakunnan elämää. Kuorot, musiikkiryhmät ja konsertit kokoavat yhteen kaikenikäisiä musiikin ystäviä. Musiikki tuo lohtua, iloa ja yhteyttä – se on rukousta, ylistystä ja Jumalan kohtaamista sävelten kautta. Musiikkityö tarjoaa myös mahdollisuuksia osallistua ja palvella omien lahjojen kautta.

Kirkolliset toimitukset – elämän tärkeissä hetkissä

Kaste, vihkiminen ja hautajaiset ovat ihmisen elämän merkikkeitä, joissa seurakunnan työntekijät ovat mukana. Kasteessa iloitaan uudesta elämästä, vihkimisessä rakkaudesta ja sitoutumisesta, hautajaisissa saatetaan rakasta ihmistä viimeiselle matkalle – kiitollisuudella ja toivon sanoman äärellä. Nämä hetket koskettavat syvästi, ja seurakunta on tukena, olipa tilanne iloinen tai surullinen.

Jumalanpalvelukset – yhteistä elämää ja uskoa

Jumalanpalvelus on seurakunnan sydän. Siellä kohdataan Jumala ja toinen ihminen, kuullaan Jumalan sanaa, rukoillaan yhdessä ja vietetään ehtoollista. Moni löytää jumalanpalveluksesta voimaa ja rauhaa arjen keskelle. Seurakuntalaiset voivat myös osallistua messun toteutukseen – yhdessä rakennamme elävää seurakuntaa. Seurakunnan työ on läsnä ihmisten arjessa – kuunnellen, tukien ja toivon viestiä kantaen. Työntekijät eivät ole vain toimijoita, vaan rinnalla kuljijoita, jotka kulkevat ihmisten kanssa elämän eri vaiheissa – kutsuen, lohduttaen ja rakkaudella kohdaten.

Lue lisää seurakunnan läsnäolosta arjessasi Mukana arjen askelissa -kampanjasivuilta: <https://bit.ly/arjenaskelissa>

Tule tutustumaan päiväkerhoon - päiväkerhotyö juhlii pitkää taivaltaan avoimin ovin

TEKSTI: Anne-Maarit Parkkola KUVA: evl.fi

Päiväkerhojen avoimet ovet syksyllä 2025:

Tiistaina 23.9. klo 14.30–15.30

Kuuttitupa, Mikkelin seurakuntakeskus, Savilahdenkatu 20

Tiistaina 23.9. klo 10.30–11.30

Launialan kerhuhuone, Huuhkajankatu 1

Maanantaina 22.9. klo 14–15.30

& perjantaina 26.9. klo 10.30–12.00

Rantakylän kerhotila, Jokipolku 1

Perjantaina 26.9. klo 9–11

Ristiinan seurakuntakeskus, Kissalammentie 3

Lisäksi myös:

Torstaina 25.9. klo 10.30

Lastenkirkko, Pitäjänkirkko, Otavankatu 9

Ympäristöystävällinen kerhoarki

TEKSTI: Anne-Maarit Parkkola KUVITUS: Tuuli Paasonen

Lastenohjaaja Eila Närhi, mitä kaikkea lastenkerhojen kierrätysastiarivistöt pitävät sisällään?

Kaikki löytyy, paperi, kartonki, sekajäte, biojäte, metalli ja muovi. Lasikin löytyy. Kierrätysastiat löytyvät jokaisesta kerhopisteestä.

Miten hyvin lapset osaavat kerhoissa kierrättää jätettä?

Todella hyvin tänä päivänä, ja se on lapsille jo aika luontevaa, mikä varmasti lähtee jo kierrätyksestä kotona. Kerhoissa lapsille opetetaan kierrätystä heti ensimmäisestä päivästä lähtien niin se tulee luonnolliseksi osaksi toimintaa. Lapset myös osaavat kysyä, jos he eivät tiedä mihin roska-astiaan jokin jäte kuuluisi laittaa.

Pyritäänkö jätteiden määrää myös vähentämään?

Kyllä, ehdottomasti. Esimerkiksi eväiden kohdalla ohjeistamme vanhempia siten, että tulee mahdollisimman vähän roskaa. Toivomme, että eväät laitettaisiin eväsrasioihin ja juomat uudelleen käytettäviin juomapulloihin pillimehun sijaan. Vanhemmat ovatkin todella hyvin

ottaneet huomioon roskan vähentämisen eväissä.

Näkykö kierrätys myös askarteluprojekteissa?

Kyllä näkyy, paljonkin. Kesätoiminnassa käytämme paljon ylijääneitä puunpalasia. Lapsista on mukavaa, kun he saavat vapaat kädet tehdä niistä mitä haluaivat. Ja esimerkiksi viime jouluna teimme kanamunakenkoista ja vessaperirullista jouluseimen joulukuvaelmaan.

Näkykö ympäristökasvatus lastenkerhoissa muutenkin kuin kierrätyksen kautta?

Me puhumme paljon ympäristön merkityksestä. Metsäretkillä emme vahingoita elävää kasvillisuutta vaan käytämme vain sitä, mikä on valmiiksi katkennut tai tippunut maahan. Opettelemme myös eteen osuvin tapahtumien kautta. Äskettäin menimme leikkipuiستoon, jota oli sotkettu. Siitä saimme hyvän keskustelun, miten ympäristöä ei pitäisi sotkea.

Mikä on lasten mielestä hauskinda ympäristökasvatuksessa?

Ehdottomasti roskien kerääminen. Meillä on roskienkeräyspihdit käytössä ja lapsilla on roskienkeräyshanskat kädessä. Roskien kerääminen tapahtuu tarkasti aikuisten valvonnassa. Samalla kun lapset oppivat pitämään huolta ympäristön siisteydestä, he oppivat miten roskaa kerätään ja mihin ei saa koskea.

Maaailmanpolitiikan muutokset haastavat kansainvälistä ja kansallista turvallisuutta

Maailma on muutoksessa, mikä haastaa turvallisuutta. Tämän totesivat myös elokuussa Mikaelissa järjestetyn Suomen pankin seminaarin ja Päämajasymbosiumin esiintyjät. Tilaisuuksissa käsiteltiin maailmanpolitiikan ja turvallisuuden muutoksia sekä niiden vaikutusta Suomeen ja Mikkeliissä kun ollaan niin myös Itä-Suomeen. Paikalle oli saatu hieno kattaus alan asiantuntijoita keskustelemaan aiheista.

TEKSTI: Anne-Maarit Parkkola KUVITUKSET: Tuuli Paasonen

Mikaelissa järjestetyissä tilaisuuksissa kävi ilmi, että maailman mannerlaatat todella ovat liikkeessä. Maailma on liikumassa Yhdysvaltalais-painotteisesta yksinapaisesta järjestelmästä kohti moninapaisista järjestelmää. Tämä muutos on tuonut mukanaan epävakautta ja levottomuutta maailmaan.

Suomi on osa kansainvälistä järjestelmää. Kun puhutaan Suomen asemasta ja turvallisuudesta on katsottava ensin mitä tällä hetkellä hyvinkin turbulenttisessa maailmassa tapahtuu ja miten EU reagoi näihin turbulensseihin.

Kilpailu taloudessa, teknologiasa ja sotilaallisessa suorituskyvykkyudessa muokkaa maailman turvallisuusympäristöä

Maailmanpolitiikan murros on kovassa liikkeessä mikä näkyy myös meillä. Lehdet suoltavat otsikoita Gazan asukkaiden kärsimyksestä, Ukrainan sodasta ja erilaisten liittoutumien tiivistymisestä ja heikentymisestä. Kauppasota näkyy tullikiistoina, joka tuo epävarmuutta maailman kauppapolitiikkaan ja teknologia kehittyä hurjaa vauhtia, mutta mihin suuntaan?

Suomen pankin seminaarissa puhuneen ulkopoliittisen instituutin johtajan **Hiski Haukkalan** mukaan maailmassa käydään tällä hetkellä kilpailua nimenomaan taloudessa, teknologiassa ja valmistautumisessa sotaan. Samaa mieltä oli myös Päämajasymbosiumin panelisti puolustusministeri **Antti Häkkinen**, jonka totesi, että kansainvälisiin neuvottelupöytiin ei ole

asiaa, ellei talous ja sotavoimat ole kunnossa. **Jutta Urpilainen** kiteyttikin maailman siirtyneen voimapolitiikan aikaan.

EU:n on yhdessä rakennettava oma tulevaisuutensa maailmanpolitiikan puristuksessa

Mannerlaattojen liikkeessä maailman valtokeskuksen painopiste on siirtymässä pois transatlanttisesta alueesta, mikä heikentää Euroopan asemaa globaalissa järjestelmässä. EU:n onkin vahvistettava turvallisuuttaan, talouttaan ja teknologista kehitystään, jotta sillä olisi paremmat edellytykset säilyttää oma yhteiskunnallinen järjestelmänsä.

Tällä hetkellä EU:n globaalia kilpailukykyä kuitenkin haastetaan. Venäjä on uhka Euroopan turvallisuudelle ja puolustustarpeet vievät

mässä. Epävarmuuden keskellä on kuitenkin keinoja vahvistaa yhteiskunnan kestävyyttä. Vahva puolustus, huolellinen taloudenhoito sekä tutkimus ja teknologioiden kehittäminen tuovat turvallisuutta, mutta lisäksi meidän on myös pidettävä huolta siviiliyhteiskunnan säilyttämisestä ja kansalaisten henkisestä kestävyydestä.

Henkisen kestävyuden ylläpidon tärkeys tulikin esille lähes kaikkien Mikaelin tilaisuuksissa esiintyneiden puheissa. Suomen Pankin pääjohtaja **Olli Rehn** myös painotti henkisen kestävyuden tuottavan luottamusta yhteiskunnan sisällä, joka on suurlähtetä emeritus **Hannu Himasen** mielestä turvallisuuden perusta. Henkistä kestävyyttä voimme journalisti **Arja Paanasen** mukaan rakentaa pitämällä huolta yhteiskunnasta ja pysymällä rauhallisina.

Mikkelin hiippakunnan piispa **Mari Parkkinen** korosti, että rauhanajan yhteinen yhteiskunnan rakentaminen on tärkeää, koska jos kriisi iskee, silloin meidän on osattava tulla yhteen. Haukkalan totesi,kin suomalaisen yhteiskunnan vahvuuksia olevan kyky saavuttaa yhteisymmärrys ja tehdä päätöksiä tärkeistä asioista sekä kyky hallita riskejä. Viesti olikin selvä, yhdessä ja yhteistyöllä selviämme epävarmemmistakin ajoista.

Elinvoimainen Itä-Suomi on osa kansallista turvallisuutta

Itä-Suomen sijainti lähellä Venäjän rajaa pitää muistoja edellisestä

sodassa yllä alueella ehkä voimakkaammin kuin muualla Suomessa. Parkkisen mukaan sodan tunnemaaisema eläkin täällä edelleen.

Turvallisuuden näkökulmasta Itä-Suomen suurimpia kysymyksiä on alueen elinvoimaisena pitäminen. Rehnin puheessa tuli esille, että Itä-Suomen kehittäminen on haasteellista, mutta voimavarojakin löytyy. Rehn peräänkuulutti alueelle yrittäjyyttä ja yhteiskunnan tukea. Pientä valoakin on näkyvissä, NATOn tukikohta Mikkeeliin tuo alueelle kansainvälisyyttä ja myös taloudellista hyötyä ja EU:n rahoitus raja- ja muuttoliikerahoituksessa on nousemassa huomattavasti. Itä-Suomen kannalta tässä on myönteistä Rehnin mukaan se, että rahaa voidaan kohdistaa joustavasti rajaturvallisuuden lisäksi myös alueen elinvoimaan, kuten vihreään siirtymään ja sosiaaliseen eheyteen.

Myös Himanen piti Itä-Suomen alueen kehittämistä erittäin tärkeänä myös turvallisuuden ja puolustuksen kannalta katsottuna, sillä ihmiset ja asutus ovat puolustuksen perusasioita. Samaa mieltä oli myös Parkkinen, joka on hyvillään, että kirkkoja löytyy edelleen myös pieniltä paikkakunnilta, joilta monet palvelut ovat kadonneet.

Yhteistyö luo luottamusta epävarmassa maailmassa

Maailma on muutoksessa ja se tuottaa epävarmuutta. Parhaiten pystymme selviämään tästä epävarmuudesta rakentamalla luottamusta. Globaalilla tasolla tämä on tällä

hetkellä haaste, koska, kuten Urpilainen totesi, luottamuksen rakentamiseen perustetut kansainväliset organisaatiot eivät tällä hetkellä ole kovin toimintakykyisiä. Myös EU:n tasolla yhtenäisyyttä haastetaan, ja luottamus Euroopan unioniin rakentuu sen kykyyn tehdä yhteisiä päätöksiä. Aiemmat kriisit ovat kuitenkin osoittaneet, että EU kykenee uudistumaan ja toimimaan yhdessä

silloin, kun tilanne sitä vaatii.

Suomelle pienenä maana luottamuksen ylläpitäminen niin kansainvälisellä kuin kansallisella tasolla on erityisen tärkeää. Tämän takia, kuten kansanedustaja **Pekka Haavisto** asian ilmaisi, Suomen tulee tunnistaa maailma sellaisena kuin se on, mutta pyrkiä asioiden ratkaisemiseen diplomaattisesti.

Mikkelinpäivän messu & Arvojen areena

Su 5.10. klo 10 Mikkelin Pitäjänkirkossa & Kirkonmäen seurakuntatalolla

Messussa liturgina tuomiorovasti **Arja Huuskonen**, saarna piispa **Mari Parkkinen**. Musiikista vastaavat kanttori **Mikko Kallio** ja Mikkelin muusikot ry (jousikvartetti).

Messun jälkeen Arvojen areena ja kahvit Kirkonmäen seurakuntatalolla. Keskustelijoina piispa Mari Parkkinen, Karjalan prikaatin apulaiskomentaja eversti **Ari Määttä** sekä Etelä-Savon maakuntajohtaja **Heini Utunen**. Arvojen areenan aiheena on tänä vuonna *Turvallisuus*.

Lämpimästi tervetuloa!

Bible Study

At the Mikkelin Cathedral Parish in the Fall of 2025

Are you looking for an English-language bible group? Welcome to Bible Study!

Bible Study meetings will be held on the following days: **12.9., 26.9., 10.10., 24.10., 7.11., 21.11., 5.12. and 19.12. at 18.30 (6.30 pm).**

The meetings will take place at the Lähemäki Parish Hall (the Lähis-wing area of the building).

For more information please contact: Ami Haapaniemi, p. 044 270 3550

See you at Bible Study!

Seurakunnassa tapahtuu

Tervetuloa mukaan toimintaamme!

Ajankohtaiset tapahtumatiedot ja lisätiedot näistä tapahtumista: www.mikkelintuomiokirkkoseurakunta.fi

Anttola

Jumalanpalvelukset Anttolan kirkossa, ellei toisin mainita

Su 21.9. klo 17 Messu
Su 28.9. klo 10 Messu
Su 5.10. klo 10 Sadonkorjuun kiitosmessu.
Anttolan maa- ja kotitalousseuran kirkkokahvit
Su 12.10. klo 10 Messu
Su 19.10. klo 17 Messu
Su 26.10. klo 10 Messu
La 1.11. klo 17 Pyhäinpäivän muistohetki
Su 2.11. klo 10 Messu
Su 9.11. klo 10 Messu
Su 16.11. klo 17 Messu
Su 23.11. klo 10 Messu
Su 30.11. klo 10 Messu
La 6.12. klo 10 Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus
Su 7.12. klo 10 Messu

Lähetys & vapaaehtoistoiminta

Anttolan lähetyspiiri to 25.9., 23.10. ja 27.11. klo 13 srk-talolla

Muu toiminta ja tapahtumat

To 18.9. klo 12 Seurakuntakerho srk-talolla. Jatkossa joka toinen torstai. Tarjoilu 3e
Su 28.9. klo 13 Saukonsalon maakirkko ja lähetysmyyjäiset Pesosessa, Tikkaniementie 77. Satokauden tuotteita ja kahvitarjoilu
Su 7.12. klo 16 Kauneimmat joululaulut Yliveden vanhalla koululla
Yhdessä ruokailemaan joka maanantai klo 12 srk-talolla. Keittolounas ja kouluruokaa. Vapaaehtoinen maksu

Haukivuori

Jumalanpalvelukset Haukivuoren kirkossa, ellei toisin mainita

Su 21.9. klo 10 Messu
Su 28.9. klo 10 Messu
Su 5.10. klo 15 Haukivuoren ja Puumalan alueiden yhteinen messu. Ruokailua ja ohjelmaa
Su 12.10. klo 10 Vanhustenviikon messu srk-talolla
Su 19.10. klo 10 Messu
Su 26.10. klo 10 Messu

La 1.11. klo 16 Pyhäinpäivän iltakirkko
Su 2.11. klo 17 Messu
Su 9.11. klo 10 Messu
Su 16.11. klo 10 Messu
Su 23.11. klo 10 Messu
Su 30.11. klo 10 Messu
La 6.12. klo 10 Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus
Su 7.12. klo 17 Messu

Lähetys & vapaaehtoistoiminta

Asemankylän lähetyspiiri ke 17.9., 15.10., 12.11. ja 10.12. klo 13 srk-talolla

Muu toiminta ja tapahtumat

Ma 22.9. klo 17 Miesten Raamattu- ja keskusteluryhmä srk-talolla. Jatkossa joka toinen maanantai
To 25.9. klo 18 Rukoustanssi srk-talolla. Jatkossa joka toinen torstai
Ke 8.10. klo 15 Lauletaan yhdessä srk-talolla
Tiistaitupa joka tiistai klo 12–13.30 srk-talolla. Srk ja järjestöt vuorollaan järjestävät ohjelmaa, kahvi 3e
Korttelikerho ke 17.9., 15.10. ja 19.11. klo 12 Moilalan erämajalla, Taulumäentie 494. Ohjelmaa, kahvit
Sukupolvien kerho pe 26.9., 3.10. ja 17.10. klo 10 kirkossa
Pöytä on katettu -ohjelmallinen lounas (10e) to 25.9., 23.10., 20.11., 18.12. klo 10–12 srk-talolla

Mikkelin taajama

Tuomiokirkko on suljettu remontin ajaksi. Jumalanpalvelukset Pitäjänkirkossa, ellei toisin mainita
Ke 17.9. klo 12 Ehtoollispäivähartaus
Su 21.9. klo 10 Messu
Su 21.9. klo 17 Messi-messu Lähemäen srk-talolla
Ke 24.9. klo 9 Viikkomessu. Piispa Seppo Häkkinen
To 25.9. klo 10.30 Lastenkirkon kirkkohetki Pitäjänkirkossa. Kastelehtien jako. Messun jälkeen lounas (ennakkoilm.) Kirkonmäen srk-talolla
To 25.9. klo 17 Kotoisa iltamessu Laaja-

lammen srk-talolla
Su 28.9. klo 10 Sadonkiitosmessu Pitäjänkirkossa, Messun jälkeen Mikkelin maa- ja kotitalousnaisten tarjoilemat kahvit ja uutispuuro Kirkonmäen srk-talolla
Su 28.9. klo 15 Messu Otavan srk-talolla
Ke 1.10. klo 12 Ehtoollispäivähartaus
Su 5.10. klo 10 Mikkelinpäivän messu. Mikkelin muusikot ry. Messun jälkeen Arvojen areena ja kahvit Kirkonmäen srk-talolla
Sun 5th of Oct at 15 p.m. English Service at the Mikkelin Parish Center (Yläsali)

Su 5.10. klo 17 Lähismessu Lähemäen srk-talolla
Ke 8.10. klo 12 Vanhustenviikon ehtoollispäivähartaus Pitäjänkirkossa, kahvit Kirkonmäen srk-talolla
Su 12.10. klo 10 Messu. Ekumeeninen lähetyspyhiä. Kolmen kerran kuoro
Su 12.10. klo 17 Kelttiläinen messu
Su 19.10. klo 10 Messu. Kehitysvammaisten kirkkopyhiä
Su 19.10. klo 17 Messi-messu Lähemäen srk-talolla
Su 26.10. klo 10 Messu
La 1.11. klo 10 Pyhäinpäivän messu. Tuomiokirkkokuoro
La 1.11. klo 16 Pyhäinpäivän iltakirkko. Luetaan vainajien nimet A-K
La 1.11. klo 18 Pyhäinpäivän iltakirkko. Luetaan vainajien nimet L-Ö
Su 2.11. klo 10 Tekstitetty messu
Sun 2th of Nov at 15 p.m. English Service at the Mikkelin Parish Center (Yläsali)
Su 2.11. klo 17 Lähismessu Lähemäen srk-talolla
Su 9.11. klo 10 Messu Pitäjänkirkossa, kahvit Kirkonmäen srk-talolla
Su 16.11. klo 10 Messu. Juha Palm, Tuomiokirkkokuoro
Su 16.11. klo 15 Hiljaisuuden messu Otavan srk-talolla
Su 16.11. klo 17 Messi-messu Lähemäen srk-talolla
Su 23.11. klo 10 Messu
To 27.11. klo 17 Kotoisa iltamessu Laajalammen srk-kodilla
Su 30.11. klo 10 Messu
La 6.12. klo 10 Itsenäisyyspäivän

sanajumalanpalvelus
Su 7.12. klo 17 Tuikkukirkko
Su 7.12. klo 17 Lähismessu Lähemäen srk-talolla

Lähetys & vapaaehtoistoiminta

Ukrainakeräyksen neuletalkoot joka tiistai klo 9–12 srk-keskuksella 25.11. asti
Toivekäsityöt pe 19.9. klo 9–12 Kirkonmäen areena ja kahvit Kirkonmäen srk-talolla. Jatkossa joka toinen perjantai (ei 17.10.)
Rättipiiri ke 17.9. klo 12 srk-keskuksella. Jatkossa joka keskiviikko
Lähetyspiiri ke 24.9. klo 13 Otavan srk-talolla. Jatkossa joka toinen keskiviikko
Lähetyspiiri Liekit ke 24.9. klo 18 Lähemäen srk-talolla. Jatkossa joka toinen ke (ei 22.10.)
Lähetyspiiri ma 6.10., 3.11. ja 1.12. klo 12.30 Laajalammen srk-kodilla
Radiolähetyspiiri to 9.10., 6.11. ja 4.12. klo 12.30 Tukipilarissa
Kuulumisia maailmalta to 9.10. ja 13.11. klo 13 srk-keskuksella. Kuulumisia SL:n ja Piipiasseuran työstä
Lähetysten päiväkahvit pe 10.10. klo 13 srk-keskuksella
Lähetysten rukoushetki la 11.10. klo 10 Kirkonmäen srk-talolla
Kylväjäpiiri su 12.10., 9.11. ja 14.12. klo 14 srk-keskuksella
Toivoa naisille ti 21.10. ja 18.11. klo 13 Lähemäen srk-talolla
Lähemäen Kudontahuone avoinna ma-pe klo 9–20, lisätietoja p. 0400 143 322 tai 0400 143 410 (Hanna Jarva)
Lähetysten kirpputori Tukipilari avoinna ti ja pe klo 11–16 sekä la klo 10–14, os. Savilahdenkatu 18

Muu toiminta ja tapahtumat

Fri 26th of Sept at 6.30 p.m. Bible Study at the Lähemäki Parish hall. After the first meeting the group will meet every other Friday
Ma 29.9. klo 10–12 Kirkonemännät ja diakoniawäki Kirkonmäen srk-talolla. Jatkossa joka toinen maanantai. 13.10. syyskokous
Su 5.10. klo 15 Virsikonsertti Pitäjänkirkossa
Ti 7.10. klo 10–13 Vanhustenviikon teemapäivä Ikämessut Stellassa: työntekijöitä

tavattavissa sr:n esittelypisteellä
Ti 7.10. klo 18 Esa Toivolan urkukonsertti Pitäjänkirkossa

Ti 14.10. klo 18 Hiljaisuuden jooga® Otavan srk-talolla. Oma alusta mukaan
Pe 17.10. klo 18 Krito-startti srk-keskuksella
To 30.10. klo 19 Rockmessu Pitäjänkirkossa
Pe 31.10. klo 18 Urkumusiikkia pyhäinpäivän tunnelmissa Harjun kappelissa
La 29.11. klo 18 Savolaisen Osakunnan Laulajat Pitäjänkirkossa
Ti 2.12. klo 18 Musiikkiluokkien konsertti Pitäjänkirkossa
Maanantain turinat joka maanantai klo 10 Omatorilla ja **diakoniatyöntekijä tavattavissa** 29.9. alkaen joka toinen ma klo 12
Rukouksen talo joka ma klo 17 Lähemäen srk-talolla (ei 29.9.)

Tarinatupa ke 17.9. klo 13 srk-keskuksella. Jatkossa joka toinen keskiviikko (ei 15.10.)
Rantakylän päiväpiiri ke 17.9., 15.10., 12.11. ja 10.12. klo 13 Rantakylän kerhotilalla
Kolmen kerran kuoron harjoitukset klo 17.30 Pitäjänkirkossa: ke 24.9., 1.10. ja 8.10. Esiintyminen su 12.10. Pitäjänkirkon klo 10 messussa. Lisätietoja p. 0400 143 268
Senioritiistait klo 10 srk-keskuksella: 30.9. *Musiikkineuvos Matti-Veikko Kuusi: Sadonkorjuun laulut ja sävelet*, 28.10. *Sr:n alttaritalous-ajan työryhmä: Kirkkojemme taidearteet*, 25.11. *Piispa Voitto Huotari sekä Matti-Veikko ja Riitta Kuusi: Rukouksia elämän arjesta*
Lähisjumbppa ma 6.10., 3.11. ja 1.12. klo 10 Lähemäen srk-talolla
Sateenkaaren värinen seurakunta ke 15.10. ja su 16.11. klo 17 Lähemäen srk-talolla
Hiljaisuuden jooga® 29.10., 5.11., 12.11. ja 19.11. klo 17-18 Pitäjänkirkossa. Ilmoittautumisen 13.10. alkaen sr:n verkossa
Pöytä on katettu -ohjelmallinen lounas (maksuton) yli 65-vuotiaille ma 13.10., 10.11. ja 8.12. klo 11.30 Laajalammen srk-kodilla
Pöytä on katettu -ohjelmallinen lounas ti 14.10. ja 9.12. klo 11 Otavan srk-talolla
Pöytä on katettu -ohjelmallinen lounas (10e) to 18.9., 9.10., 6.11. ja 18.12. klo 10.30 Kirkonmäen srk-talolla
Pöytä on katettu -ohjelmallinen lounas (10e) to 25.9., 16.10., 13.11. ja 11.12. klo 10.15 Lähemäen srk-talolla

Soppatiistai, vähävaraisten keittolounas joka tiistai klo 11–12 srk-keskuksella
Puuroaamiainen vähävaraisille joka ke klo 9–10 srk-keskuksella (ei 24.9.)

Puumala

Jumalanpalvelukset Puumalan kirkossa,

ellei toisin mainita
Su 21.9. klo 10 Messu
Su 28.9. klo 16 Messu. Viljakansaaren kirkkopyhä, kirkkokahvit
Su 5.10. Ei messua Puumalassa. Srk-retki Haukivuorelle. Lähtö srk-kodilta
klo 13. Messu
klo 15, jonka jälkeen ruokailua ja ohjelmaa
Su 12.10. klo 10 Messu kirkossa. Vanhusten kirkkopyhä, kirkkokahvit srk-kodilla.
Lions Club Puumala järjestää kuljetuksen palvelukeskukselta
Su 19.10. klo 10 Messu
Su 26.10. klo 16 Messu
La 1.11. klo 10 Pyhäinpäivän messu Lamminniemen kappelissa
La 1.11. klo 16 Pyhäinpäivän muistohetki
Su 9.11. klo 10 Messu
Su 16.11. klo 10 Messu
Su 23.11. klo 16 Messu
Su 30.11. klo 10 Messu
La 6.12. klo 10 Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus

Lähetys & vapaaehtoistoiminta

Toivoa naisille lähetyspiiri ma 6.10., 3.11. ja 1.12. klo 14 srk-kodilla
Kansanlähetyksen lähetyspiiri ti 7.10., 4.11. ja 2.12. klo 14 srk-kodilla

Muu toiminta ja tapahtumat

To 18.9. klo 12 Ystäväpirtin kahvio srk-kodilla. Jatkossa joka toinen to 11.12. asti (ei 27.11.)
Ti 23.9. klo 17 Sauna ja Porina Särkirannassa. Jatkossa joka toinen tiistai
Su 7.12. klo 16 Kauneimmat joululaulut Loma-aution pitotuvalla
Yhteisöllinen aamupala joka tiistai klo 9, **hävikkiruokajakelu** klo 9.30 srk-kodilla

Ristiina

Jumalanpalvelukset Ristiinan kirkossa, ellei toisin mainita
Su 21.9. klo 13 Sadonkorjuumessu Nallikalliolla
Su 28.9. klo 16 Messu. Tuomiokirkkokuoro
Su 5.10. klo 10 Messu
Su 12.10. klo 10 Messu. Vanhusten kirkkopyhä
Su 19.10. klo 10 Messu
Su 26.10. klo 16 Hiljaisuuden messu
La 1.11. klo 18 Pyhäinpäivän muistohetki
Su 9.11. klo 10 Sanajumalanpalvelus
Su 16.11. klo 10 Messu
Su 23.11. klo 16 Hiljaisuuden messu
Su 30.11. klo 10 Perhekirikko
La 6.12. klo 10 Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus

Su 7.12. klo 10 Messu
Su 7.12. klo 17 Lähismessu Lähemäen srk-talolla

Lähetys & vapaaehtoistoiminta

Kirkonseudun lähetyspiiri ti 14.10. klo 13 srk-keskuksella. Jatkossa joka toinen tiistai

Muu toiminta ja tapahtumat

To 18.9. klo 11 Seurakuntakerho srk-keskuksella. Jatkossa joka toinen torstai. Lounas ja kahvi 11e, tiedustelut p. 0400 143 251
To 18.9. klo 9.30 Sukupolvien kerho srk-keskuksella. Lounas 11e. Jatkossa joka toinen torstai
Hengellinen keskusteluryhmä to 9.10., 6.11. ja 4.12. klo 10 srk-keskuksella
Soppatiistai joka tiistai srk-keskuksella.
Klo 10.45 hartaus, **klo 11** maksuton soppa. Vapaaehtoinen maksu

Suomenniemi

Jumalanpalvelukset Suomenniemen kirkossa, ellei toisin mainita

Su 28.9. klo 10 Messu
Su 12.10. klo 13 Messu
Su 26.10. klo 10 Messu
La 1.11. klo 10 Pyhäinpäivän messu
Su 9.11. klo 13 Sanajumalanpalvelus
Su 23.11. klo 10 Messu
Su 30.11. klo 13 Messu
La 6.12. klo 10 Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus

Muu toiminta ja tapahtumat

Pe 26.9. klo 13 Naisten tuumauspiiri srk-keskuksella. Jatkossa joka kuun viimeinen pe
Toivelauluiltapäivä to 9.10. ja 13.11. klo 14 srk-kodilla
Tarinatupa perjantaisin klo 14 srk-kodilla: 19.9. *Pastori Sari Martikainen: Aistin - siis olen*, 17.10. *Musiikkineuvos Matti-Veikko Kuusi ja rovasti Riitta Kuusi: Sadonkorjuun laulut ja sävelet*, 14.11. *Matti Wirilander: "Perinne ei ole vitriinissä säilytettävä reliikki"*

Apua ja tukea

Diakonian päivästaannoto Savilahdenkatu 20, (3. kerros)
Yhteydenotot ma ja pe klo 9–11 p. 0400 143 250 (*ajanvaraus avustusvastaanotolle, ilmoittautuminen diakonian tilaisuuksiin*)
Johtava diakoniatyöntekijä p. 0400 143 419
Alueiden diakoniatuomistot
ajanvarauksella:
Anttola p. 0400 143 332

Haukivuori p. 0400 143 232
Puumala p. 0400 143 273
Ristiina p. 0400 143 251
Savilahti p. 0400 143 252
Suomenniemi p. 0400 143 237
Ristimäen alue, Etelä (*Kaituenmäki, Kattilansilta, Laajalampi, Moisio, Pitkäjärvi, Tuukkala, Urpola*). p. 0400 143 238, (*Kaukola, Kirjala, Nuijamies, Maunukset*) p. 0400 143 237
Länsi (*Riutta, Rokkala, Rouhiala, Savisilta*) p. 0400 143 334, (*Tusku, Lehmuskylä, Siekkilä, Emola*) p. 0400 143 258.
Itä (*Launiala, Lähemäki, Peitsari, Saksala*) p. 0400 143 257, (*Tupala, Tuppurala, Visulahti-Huusharju*) p. 0400 143 253
Omatori p. 0400 143 232
Keskusteluapua ja tiedustelu Puumalan sururyhmistä p. 0400 143 273. Seuraava sururyhmä Puumalassa keväällä 2026
Ristiinan sururyhmä alkaa to 13.11. Kellon-aika sovitaan osallistujien kesken. Ilm. 10.11. menn. p. 0400 143 251/taru.rantalainen@evl.fi

Lapset ja nuoret

Lisätietoja varhaiskasvatuksesta ja perhetoiminnasta löydät: www.mikke-lintuomiokirkkoseurakunta.fi, **Facebook:** mikkelintuomiokirkkoseurakunnanlapset ja **Instagram:** mikkelin tmksrk lapset. Tied. marjo.therman@evl.fi, 0400 143 306

Lisätietoa syksyn nuortenleireistä ja muista nuorten tapahtumista sekä ilmoittautumisesta kerhoihin, leireille ja ohjaajakoulutukseen löydät: www.mukaan.net. Seuraa myös Instagramissa: mukaan_net

Yhteiset

Arvojen areena su 5.10. klo 11.30 Kirkonmäen srk-talolla. Katso erillisilmoitus
Miesten keskusteluillat tiistaisin klo 18: 14.10. Lähemäen srk-talolla (*Riku Rinne: Salaisella matkalla*), 11.11. Päämajankoululla (*Ilkka Ryttilahti, Open Doors: Vainottuna. Nyt*), 9.12. Lähemäen srk-talolla (*Hanna Huhtala: Miesten joululaulut*)
KaikkiNaiset-illat Mikkelin srk-keskuksella to 16.10. ja ti 11.11. klo 17.30
Musikaalinen virkistyshetki yli 65-vuotiaille to 27.11. klo 13 Pitäjänkirkossa. Joel Hallikainen, pystykahvit. Kyydit alueilta
Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien leiripäivä Susiniemessä 7.10. Yhteiskyyti. Leirimaksu 15e. Ilm. 26.9. mennessä p. 0400 143252 tai p. 0400 143237
Tutustu vapaaehtoistoimintaamme sr:n verkossa sekä vapaaehtoistyö.fi

Tuomiokirkkokuoro

Syksyllä 2025 Mikkelin tuomiokirkkoseurakunnassa

Harjoitukset keskiviikkoiltaisoin klo 18.00 Mikkelin seurakuntakeskuksella.

Vaikka tuomiokirkko on suljettu remontin ajaksi, Tuomiokirkkokuoron toiminta jatkuu! Kuorossa luussa mukavaa yhdessäoloa musiikin yhdistäminä. Syksyn aikana lauletaan messuissa, tehdään vierailu hoivakotiin ja lauletaan mukana vapaaehtoisten kauneimissa joululauluissa Pitäjänkirkossa.

Uudet ja tutut laulajat tervetuloa!

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien Leiripäivä

Ti 7.10.2025 Susiniemen leirikeskuksessa

Leiripäivässä luvassa yhteistä tekemistä, saunomista ja ruokailua! Leirimaksu 15 € henkilöltä. Leirimaksuun sisältyy edestakainen kuljetus (lähtö klo 9.15 Pitäjänkirkon parkkipaikalta) sekä ruoat.

Ilmoittautumiset 26.9.2025 mennessä:
Jenni p. 0400 143 252 | **Kaisa** p. 0400 143 237

Musikaalinen Virkistyshetki

yli 65-vuotiaille

Torstaina 27.11.2025 klo 13.00 Mikkelin Pitäjänkirkossa

Tilaisuudessa **Joel Hallikainen** esittää hengellisen musiikin helmiä ja virittädymme joulun tunnelmiin. Pystykahvit kirkossa. Tilaisuus on maksuton ja siihen järjestetään bussikyytiä alueseudakunnista. Ilmoittautua kyytiin alueesi diakoniatyöntekijälle. Yhteystiedot löydät verkkosivuiltamme: www.mikkelintuomiokirkkoseurakunta.fi

Lisätiedot tilaisuudesta: Diakonissa **Jenni** p. 0400 143 252

Hiljaisuuden jooga®

Syksyllä 2025 Mikkelin Pitäjänkirkossa

Hiljaisuuden jooga on kristillinen harjoituskokonaisuus, jossa yhdistyvät lempeä kehollinen (hatha-joogaan perustuva) harjoitus, mielen rauhoittuminen ja hengellisyys. **Kokoonnumme syksyllä 2025 neljästi: 29.10., 5.11., 12.11 sekä 19.11. klo 17–18.**

Ilmoittautuminen verkossa: www.mikkelintuomiokirkkoseurakunta.fi

Lisätiedot: Seurakuntapastori Eija Juuma p. 0400 143 304 tai eija.juumaa@evl.fi

Lämpimästi tervetuloa mukaan!

Papin päivä riparilla

TEKSTI: Henri Koskinen, hallintokappalainen
KUVITUS: Tuuli Paasonen

*H*erätys on nyt, uni häviää. Uni, jossa naurat, et muista enempää. Papin päivä alkaa riparilla isosten valitsemalla musiikilla ja reippaalla koputuksella oveen. Heti herättyäni päässäni soi **Juha Tapon Sitkeä sydän**, jota eilen ainakin kolmesti laulettiin. Onneksi pian pääsee aamupalapöydän äärelle, siitä alkaa papin päivä rippikoululeirillä.

Pian olo on ravittu ja vihdoinkin toisen kahvimuikin jälkeen olo alkaa olla jo hieman virkeäkin. Pian on vuorossa lipunnosto ja aamupiiri, siinä saa mukavasti pienten jumppaliikkeiden myötä kropan mukaan päivän rytmiin.

Päivän ensimmäisissä työskentelyissä etsitään nuorten kanssa Raamatusta faktoja Jeesuksesta ja kirjoitetaan niiden perusteella Jeesukselle virkatodistukset. Nuoret suoriutuvat tehtävästä hyvin ja pian näyttää siltä, että voidaan siirtyä pohtimaan Jeesuksen elämän vaiheiden sijaan jo enempiin Jeesuksen opetuksia ja merkitystä. Mutta syödään ensin hyvä lounas.

Lounas aloitetaan virrellä: Nyt silmäin alla Jeesuksen. Perinteisen sävelmän sijaan nuoret esittävät toiveen, että Henkka-pappi johtaisi virren jälleen armeijatyylillä, siten että marssitaan paikallaan tahdissa ja virren säkeet huudetaan kaikuhuutoina. Vastaa toiveeseen ja annan palaa sen minkä keuhkoista irtoaa, ja saman tekee koko muikin ryhmä. Virsi päätetään raukuvaan kolminkertaiseen aameneen ja kiitos huutoon emännille, jotka epäilemättä ansaitsevat kiitoksen lihapulla-ateriasta, joka maistui itselleni vähintään yhtä hyvin kuin nuorisolle.

Lounaan jälkeen on vapaata aina meditaatiohetkeen asti. Vapaa-ajan käytän tällä kertaa sähköpostien ja työpuheluiden parissa. Pian huomaan, että leirin ulkopuoliset työasiat ovat imaisseet minut jo niin mukaansa, että medis on jo ehtinyt olla hyvän matkaa käynnissä. Mielessä viivähtää pieni harmistus, etten päässyt medikseen, mutta onneksi aivan pian alkaa leirikirkko.

Leirikirkkoa valmistellaan tovi päivän hartausryhmän kanssa. Tänä kirkossa on pääsiäisen tekstit ja virret. Ryhmän valmisteleva leirikirkko on jälleen menestys. Kirkossa inostuttiin niin kovasti, että pääsemme kahville noin kymmenen minuuttia myöhässä.

Kirkkokahvin jälkeen on päivän seuraavat työskentelyt. Huomaan, että ryhmän keskittymiskyvystä on aamuun verrattuna karissut jo noin puolet, silti työskentelyt saadaan tsemptua päivän osalta päätökseen.

Päivällisellä nuoret toivovat jälleen armeijatyylin ruokavirttä, mutta itse kaipaen jo jotain rauhallisempaa. Virren melodiaksi valikoituu pian Saku-sammakko. Päivällisellä on tortilloja, ne maistuivat yhtä hyviltä kuin lihapullat. Päivällisen jälkeen alkaa illan vapaamuotoisempi osuus. Se pitää sisällään leiriolympialaiset, joita en harmikseni ehtinyt seuraamaan. Pian leiriolympialaisten päätyttyä päätin lähteä haastamaan leiriläisiä pelaamaan jalkapalloa. Saimmekin reilun joukon pelaajia kentälle. Pelikentällä käydään tiukka kamppailu, jonka edustamani vaaleapaitaisten joukkue häviää lopulta jännittävien vaiheiden jälkeen tummapaitaisille maalein 4–5. Tappio ei ehdi harmittamaan sen kauemmin, koska saunavuoro odottaa.

Illalla vuorossa on vielä veisut ja isosten vetämän iltaohjelman seuraaminen. Huomenaamuna *Sitkeä sydän* soi taatusti taas päässäni. Onneksi isosten tunnelmallinen iltaohjelma vie korvamaidon ainakin hetkiseksi pois. Lopulta isosten kanssa vedetään vielä päivän päällimmäiset kuulumiset ja huomisen tärkeimmät suunnitelmat yhteen. Isospalaveri meinaa venyä väsymykseeni nähden tarpeettoman pitkäksi, mutta nuorisotyönohjaaja, joka on muutenkin koko päivän ajan orkestroinut leiripäivää varmalla otteella, saa palaverin päätökseen sopivasti ennen hiljaisuutta.

Kellon näyttäessä 22.50 pesen hampaitani valmiina yöpuulle, kunnes muistan mitä unohdettiin: lippu! Lipun jäätyä salkoon, hiivin vähin äänin pihalle ja käyn kesäyön hiljaisuudessa viimeisenä työnäni laskemassa sen.

Muista ilmoittautua mukaan riparille!

**Vuoden 2026 ripareille
ilmoittaudutaan aikavälillä:
21.9.25 klo 12.00 - 28.9.25 klo 23.00.**

Ripareille ilmoittaudutaan verkossa osoitteessa www.mukaan.net tai oheisen QR-koodin skannaamalla.

Lisätietoja riparille ilmoittautumisesta sekä leirikeskuksistamme: www.mukaan.net

Oppilaitospastori on täällä sinua varten!

Oppilaitospastori on sekä opiskelijoita että henkilökuntaa varten. Keskustelut ovat tunnustuksettomia, turvallisia, luottamuksellisia, maksuttomia eikä niistä tehdä kirjauksia. Sinun ei tarvitse kuulua kirkkoon voidaksesi tulla keskustelemaan ja olet tervetullut vaikka vain kerran tai niin usein kuin tahdot!

The campus chaplain is there for both students and staff!
Conversations are nonconfessional, safe, confidential, free of charge, and no recordings are kept. You don't have to be a member of our church to come and talk — you're welcome just once, or as often as you like!

Tuulia Pirttipuro

Oppilaitospastori/ Campus Chaplain
tuulia.pirttipuro@evl.fi | 0400 143 269

Instagram: chaplain_tuulia Facebook: Tuulia Pirttipuro

